STAND DER MAAN.

1 Julij . . . . . . VOLLE MAAN.
10 » . . . . . . LAATSTE KWARTIER.
17 » . . . . . . NIEUWE MAAN.
23 » . . . . . . EERSTE KWARTIER.
31 » . . . . . . VOLLE MAAN.

WATERGETIJEN.

		Hoog Water.	Laag Water.
27 ZATURDAG . . .	's morg.	2-33	's av. 8-33
28 ZONDAG	»	3-24	» 9-24
29 MAANDAG . . .	»	4-15	» 10-15
30 DINGSDAG . . .	»	5-06	» 11-06

SURINAAMSCHE COURANT.

A°. 1833. ZATURDAG, DEN 27sten JULIJ. N°. 60.

ADVERTENTIËN.

ADMINISTRATIE VAN FINANCIEN.

Bij resolutie van Zijne Excellentie den Heer Gouverneur Generaal der Nederlandsche W. I. Bezittingen, dd. 24sten dezer, n°. 864/816, het Kohier van de voor dit jaar aangeslagen belasting op de Huurwaarde van huizen, *executoir* verklaard zijnde, zoo wordt zulks bij dezen ter kennis van de contribuabelen gebragt, en derzelver aangemaand om hun verschuldigde, vóór het einde der volgende maand *Augustus*, ten kantore van den Kolonialen Ontvanger en Betaalmeester, te komen voldoen.

Paramaribo, den 25 Julij 1833.

De Administrateur van Financien,
CH. LEERS.

TRANSPORTEN.

(29758) Den 14 Julij 1833. J. GOEDE, aan AMBTENAREN, provisioneel belast met het Departement der *Nieuwe Wees-, Kurateele en Onbeheerde Boedels Kamer dezer Kolonie*, als beheerende den Boedel wijlen M. E. EVANS, geboren ROTHE, van een Erf en daarop staande Gebouwen, aan de *Kromme Elleboogstraat*, L. A. N°. 94.

Den 17. AMBTENAREN, provisioneel belast met het Departement der *Nieuwe Wees-, Kurateele en Onbeheerde Boedels Kamer dezer Kolonie*, als beheerende den Boedel G. G. PFANNENSTILL, aan E. S. C. GERDING, J. S. GERDING en J. W. GERDING, Kinderen van S. C. PFANNENSTILL, van de helft in het Huis en Erf, aan de *Saramaccastraat*, L. D. N°. 543.

Den 20. UNICO WILKENS, prive en qq. Boedel U. H. WILKENS, aan EGBERT VAN EMDEN, GRACIA DE LA PARRA en SAMUEL HANANJA DE LA PARRA, van de Huizen en Erven, aan den hoek van de *Wageweg-* en *Kerkhofstraten*, L. C. N°. 83 en 85.

Den 23. J. ZAAL qq. FREDRIK TAUNAIJ, aan N. G. VLIER, van een Huis en Erf, aan de *Gravenstraat*, L. B. N°. 48.

Paramaribo, den 24 Julij 1833.

WENTHOLT,
Adj. Griffier.

(29748) Op authorisatie van de Commissie tot de Zaken der *Nieuwe Wees-, Kurateele en Onbeheerde Boedels Kamer*, zullen de AMBTENAREN, belast met de waarneming van hetzelve Departement aan A. H. ZSCHUSCHEN, Kerkmeester der Evangelische Luthersche Gemeente; aan ANTHONIJ WILDEBOER num ux.; aan CHARLOTTA STIERLING, geb. RINCKE; aan de Ambtenaren der Kamer, in hunne betrekking als Weesmeester dezer Kolonie, voor de minderjarige GEERTRUIDA HENRIETTE RINCKE, overgeven, de helft en een vierde part in de Nalatenschap van wijlen FRIDERICH AUGUST NEIJTSCH; alhier op den 15den Augustus 1832 overleden.

Paramaribo, 25 Julij 1833.

De Scriba bij de Commissie voornoemd,
R. GOLLENSTEDE.

(29724) Wordt te KOOP aangeboden: de KOFFIJ-PLANTAGIE *HILDESHEIM*, zonder Slaven, alwaar 100 akkers, zeer vruchtbare KOFFIJ en BANANNEN en een goede NAPLUK aan de boomen is. Voorts ⅝ in de Plantaadje *REIJNSFORT*.

J. J. G. SPILKER.

(29760) Te bekomen op de Plantagie *Cliffordbocqshove*: BOOMRIJPE BANANNEN, tegen *verminderde prijs*; — adres bij

V. VAN HALM Jz. qq.
Paramaribo, den 25 Julij 1833.

(29761) Te bekomen op Plantagien *de Dankbaarheid* en *Sara Maria*; BOOMRIJPE BANANNEN, tegen *verminderde prijs*; — adres bij

V. VAN HALM Jz.,
Seqr. c. s.
Paramaribo, den 25 Julij 1833.

SCHEEPSTIJDINGEN.

Binnengekomen.

Den 24sten dezer, de Nd. Am. Brik Carolina, Kapt. *J. Swift*, van Boston.

Den 19den, de Zweedsche Schooner the Duke of Scandinavy, Kapt. *J. Simmons*, van Curacao; Passagier: de Heer Mr. H. R. HAIJUNGA.

Den 20sten, de Nd. Am. Brik Marblehead, Kapt. *E. Bangs*, van Amsterdam.

Uitgeklaard.

Den 11den, het Nd. Am. Schip Louisa, Kapt. *J. Meijers*, lading: 500 vaten Suiker, 42 balen schoone en 1 baal vuile Katoen, en 6 kistjes Indigo.

Den 12den, het Schip l'Auguste, Kapt. *J. J. Romkes*; lading: 627 vaten Suiker, 18 balen schoone en 10 dito vuile Katoen.

Den 17den, het Nd. Am. Schip Maryland, Kapt. *W. Morrell*; lading: 845 vaten Suiker, 90 balen schoone en 8 dito vuile Katoen.

Idem, het Schip de Jonge Evert, Kapt. *J. J. Kiers*; lading: 200 vaten Suiker.

Den 24sten, het Schip Hortensia, Kapt. *N. Krogh*; lading: 1167 balen heele en 128 balen gebr. Koffij; — Allen naar Amsterdam.

MENGELINGEN.

MADRID.

Madrid ligt in eene oneffene, met lage heuvels doorsneden vlakte, welke ten noordwesten door de Guadarramabergketen wordt begrensd. De stad vormt een onregelmatig vierkant, en heeft grootendeels zeer fraaije straten, van welke de Calle de Alcala, de Calle San Bernardo, de Calle Fuen-Cazzal en eenige andere tot de schoonste van Europa kunnen gerekend worden. Eigenlijk is Madrid gelegen als een eiland in den Oceaan, geene dorpen, geene landhuizen, geene voorsteden, geene in alle toenadering tot groote steden aangetroffen wordende buurten of gehuchten; men komt van den grooten weg oogenblikkelijk in de straten der residentie. Het was in den St. Johannesnacht, toen ik hier aankwam. Deze nacht wordt hier jaarlijks gevierd door vermakelijkheden en verlustigingen van alle soort. Bij het binnen rijden in de stad, wekten mij mijne reisgenooten, en als door den tooverslag eener schikgodin, bevond ik mij te midden van het luidruchtigste volksgewoel; alle torens, alle gebouwen waren verlicht, alle straten met menschen opgepropt, de gansche stad weergalmde van muzijk en feestelijkheid. De ingangen der huizen waren met spiegels en tapijtwerk opgesmukt, en men had kleine altaren opgerigt, die met bloemfestons en overvloedshoorns waren omhangen. De kloosters hadden hunne koepeldaken geïllumineerd en lieten de Pausselijke wapenen en insignien in veelkleurig licht schitteren. De eigenaars der Botellerias en Tabernen hadden in grappige illuminatie-versierselen gewedijverd, kortom ik vond mij alleraangenaamst verrast.

Wat het dagelijksche leven en handel in deze stad betreft, dit verschilt in vele opzigten van dat in andere groote steden. Ik ontwaak des morgens, en zie de geheele breede straat van Alcala als een groot plein voor mij liggen met kerken, paleizen en kloosters, aan het eind de lanen van het Prado, hetwelk een verrukkelijk gezigt oplevert; men hoort het luiden voor de vroegmis, en in de straten begint allengskens levendig te worden; zwartgekleede gesluijerde vrouwen, mannen in lange bruine of blaauwe mantels gehuld, wandelen daar henen; alle op de balkons uitkomende deuren worden geopend, en voor elke woning wordt water gesprenkeld. Reeds ziet men de geitenherders met hunne kleine kudden de poort binnentrekken, onder het geroep van: *leche! leche! leche de calza! calentita! calentita! quien quiere!* (melk! melk! geitenmelk, versch en warm! wie koopt); hen volgen spoedig een aantal boeren zeer donkerbruin van gelaatskleur, met groote troepen kalkoensche hanen, welke zij ten verkoop aanbieden. Hier komen de groentevrouwen met hare ezels, daar de bakkers met hunne broodkarren, en waterverkoopers, alsook eene menigte hun dagwerk aanvangende lastdragers. Van lieverlede openen zich alle magazijnen, alle winkels, alle wijnhuizen. De Taberneros (kroeghouders) zetten hunne copas (drinkgereedschap) naar buiten; de Chokoladevrouwen brengen melkketels in gereedheid; de waterverkoopers met groote kruiken op den rug en drinkglazen aan hunne beide zijden beginnen hunnen roep van: *Agua fresca! Agua fresquita! quien quiere! quien bebe! Ahora viene de la fuente!* (versch water! versch water! wie heeft er lust! wie wil drinken! het komt zoo versch van de bron); voorts ziet men de voerlieden met hunne rijtuigen voor vier personen; de Caleseros met hunne halfchaisen, en de verhuurders van muildieren begeven zich naar hunne gewone standplaatsen, weldra weergalmen nu de straten van het gemengde geschreeuw van tallooze uitventers: *Bacalao! Bacalao blanco!* (stokvisch, blanke stokvisch); *Cebollas! cebollas de Galicia!* (uijen! Gallicische uijen); *Nuces! nuces de Biscaya*, (noten! Biscaysche noten!); *Naranjas! naranjas*, (Oranje-appelen! oranje-appelen) *Choriros! choriros de Estramadura!* (rookworst! Estramadura-rookworst!); *Pasteles! pasteles calentitos!* (Pastijtjes! warme pastijtjes!) *Tomates! tomates grande!* (appelen! groote appelen!); *Limas! limas!* (zoete Citroenen!); *Agua de cebada!* (gerstenwater), *Agua de nieve!* (ijswater!); *Diario neuvo!* (het nieuwe Dagblad); *Gazeta! gazeta nueva!* (de courant, de nieuwe courant); *Sandias! sandias!* (watermeloenen!); *Pasas! pasas larga de Malaga!* (rozijnen! lange Malaga rozijnen); *Aceytunas! aceytunas de Sevilla!* (olijven! olijven van Sevilie!); *Bollitos! bollitos! que calentitos! que blanditos!* (melkbroodjes! versche warme melkbroodjes!); *Brevas! brevas!* (vijgen!); *Uvas! uvas!* (druiven!); *Granadas! granadas de Valencia!* (granaat-appelen! granaat-appelen van Valencia!); en God weet wat men niet al meer ten verkoop aanbiedt. Ten tien ure trekken de militaire wachten

op, bestaande uit fraai gekleede gardes, nationale infanterie en dragonders. Tegen twaalf ure moet een vreemdeling niet verzuimen de Puerta del Sol te bezoeken. Dit gedeelte der stad is het middenpunt van Madrid; de algemeene plaats des volksgewoels, het rendezvous van handelaars, vreemdelingen, verliefden en ledigloopers. Garde-officieren in schitterende uniformen gedoscht en smerige kapucijners met lange baarden, sierlijk gekleede heertjes met hunne dames en diep in zich verzonken geestelijken in zwarte overhemden; met één woord, een veelkleurig mengsel van gemantelde en nieuwmodisch gekleede personen woelt en dringt zich door elkander. Men ziet daar courantverkoopers, goochelaars, harlekijnspelers, sigarenhandelaars, kleederkoopers en soldaten; iets verder heeft zich een volkshoop rondom eenen nieuwskramer te zamen gedrongen, die uit hals en keel eene courant voorleest; hier laat een Valenciaansche kunstenaar zijne apen dansen; daar worden horologien, ringen en valsche juweelen verhandeld; ook ziet men geheele troepen honden door het volksgedrang zich heen werken; hier laat een jichtige bedelaar zijne klagelijke stem hooren: daar biedt eene wulpsche bloemenverkoopster ruikers aan; hier geraakt een half dozijn *Gallegos* (lastdragers) met hunne touwen in elkander verward: daar worden minnebriefjes ter bezorging opgedragen; kortom de Puerta del Sol is Madrid in het klein, met een gewoel van volksgroepen, met eene afwisseling van schakering, waarvan hier niet het tiende gedeelte kan worden beschreven. Ten een ure wordt algemeen het middagmaal gehouden, bestaande grootendeels uit saffraan, uijen, knoflook, boomolie en Spaansche peper, doch ook wijn uit la Mancha, oude Xeres en echte Malaga. Daarna komt de tijd der *siesta* (middagslaap), als wanneer alle straten als uitgestorven zijn; alle winkels worden gesloten, zelfs de ijverigste lastdrager gaat op zijne mat uitgestrekt liggen, en de waterdrager slaapt naast zijne kruiken bij de bronnen wel in. Omstreeks vier ure spoedt een ieder zich naar de stierengevechten, of degeen, die deze niet bezoekt, kuijert een uur later naar de badhuizen; naar het Prado, de Puerta del Sol, enz. De badhuizen zijn langs de boschrijke oevers der Manzanares gelegen, de rivier heeft weinige diepte en eene bedding van zandgruis, vier palen in het vierkant geplaatst met eenig latwerk, waarover neerhangende matten zijn uitgespreid, vormen het gansche badhuis; het inwendige is meer of minder van geriefelijkheden voorzien, naar gelang waarvan de prijs dan ook gewoonlijk van 2 tot 6 realen wordt gehouden. Naauwelijks heeft een Calesero eenige dames neergezet, of hij keert in vollen ren terug om anderen af te halen. Reeds zijn alle plaatsen bezet, alle lanen met wachtende personen opgevuld; jonge dartelende meisjes jagen elkander onder schaterend gelach over de wetgronden na, en uit de badhuisjes klinkt het wellustige gezang der badende nijmfen naar buiten. Het uitzigt uit deze badplaatsen is inderdaad schilderachtig; de digte bosschaadje, de hooge schaduwrijke boomen, de zoele lucht, het zachte gemurmel des waters, alles boezemt een onbeschrijfelijk zielsgenot in, waarvan menig verliefd paar gebruik maakt. Des namiddags van 5 tot 8 ure worden die lievelingsplaatsen het sterkst bezocht. Het Prado is ongeveer drie vierden uurs lang; het bestaat uit onderscheiden lanen, langs welke zijwegen loopen, en is met vijf fontijnen versierd; aan weerszijden strekt zich eene reeks huizen en tuinen uit. Het eerste oogopslag derwaarts uit de Alcalastraat heeft voorwaar iets onbeschrijfelijk schoons; de breede straat, de naburige paleizen, de prachtige kloosters met hunne terrassen, de fraaije poort, de verrukkelijke lanen, de wonderschoone marmeren fontijnen, alles werkt tot verrassenden gezigts-indruk mede. Bijna hetzelfde is het geval bij het binnentreden uit de straat San Jeronimo, op welker hoeken paleizen en kloosters zijn gelegen, en het hooger liggende Retiro (het voormalige Koninklijke verblijf) met deszelfs boschrijke lanen het perspektief besluit. Na vier ure des achtermiddags, wanneer de *Siesta* is geëindigd, worden de wandeldreven met water begoten, de stoelverhuurders zetten hunne stoelen uit, de verkoopers van banket en oranje-appelen komen met hunne waar voor den dag; de lanen vullen zich allengskens met wandelaars, en ettelijke honderde ekwipagien van allerlei gedaante, staatsierijtuigen en huurkoetsen, beginnen hunne gewone toeren; hier ziet men eene fraai verlakte vis-á-vis met één paar afgeleefde knollen, die aan strengen van oude koehuid trekken; daar een paar trotsche ruinen in Engelsch gareel geslagen, voor eene zware reiskoets; daar een paar mooije muilezels voor sierlijk wagentje; gegalloneerde lakkeijen en smerige koetsiers in groote mantels, de grootste wanstaltigheid in de kleur der ekwipagien en livrijen, de smaakvolste prachtvertooning naast de walgelijkste verspilling der edele metalen, de belagchelijkste veelkleurigheid van versiering, kortom nergens kan men vreemdsoortiger dooreenmenging aantreffen. Hoe vele verrukkelijke schoonheden en hoe vele mummien van oude Duquesas (hertoginnen) of Marquesos (markiezinnen), officieren en geestelijken, dames met hare Cortejos (mannelijke geleiders) en jonge meisjes met derzelver Duegnas (opzigtsters), oude grandes met hunne biegtvaders, en vrolijke Biskaijsche minnen met hare zuigelingen, in één woord, de hooge en adellijke ingezetenen van geheel Madrid. Intusschen gallopperen de wachthebbende dragonders heen en weder om de orde te handhaven; het eene rijtuig verlaat de golvend zich voortbewegende volksmenigte terwijl andere zich op nieuw daaronder mengen; wandelaars te paard en te voet, bedelaars, fruitverkoopers, alles krioelt door elkander; doch het is niet doenlijk een tafereel te schetsen, dat elk oogenblik van voorkomen verwisselt. Eindelijk valt de avondschemering in, de klokken luiden naar de Angolos; alle wandelaars, alle koetsen staan onbewegelijk als aan den grond vastgeworteld. Slechts weinige minuten, en het gebed is geëindigd, waarop een ieder zich naar de Tertulias (partikuliere gezelschapskringen) of naar de schouwburgen spoedt, menschen en rijtuigen stroomen nu naar alle rigtingen. Omstreeks negen ure begint het buitenshuis stil en eenzaam te worden, want het tijdstip der liefdes-genietingen is gekomen, die door de vleugelen van den stillen nacht worden bedekt gehouden. De aangename schemering, de aromatische, verlevendigende avondlucht, de tooverachtige maanschaduw, de liefelijke klanken der guitar, alles werkt gezamenlijk mede, om eene onbeschrijfelijk verrukkelijke gewaarwording te weeg te brengen.

Na het houden der *Siesta* heeft zich inmiddels de Puerta del Sol wederom met wandelaars opgevuld. De nacht begint te vallen; reeds zijn de lantaarnen voor de huizen en voor de heiligen-beelden aangestoken, reeds hebben de kooplieden hunne winkels, de water- en limonade-verkoopers hunne kramen geïllumineerd, en overal ziet men kleine lichten, papieren lantaarnen en waspitten op de tafels der fruit- en koekverkoopers flikkeren. Het volksgewoel op de straten en pleinen is in dien tusschentijd steeds sterker geworden en weldra kan men, om zoo te spreken, over de hoofden gaan. De waterverkoopers, de uitventsters van oranjeappelen, de opzigtsters der gedienstige schoonen, alle zijn thans in volle bedrijvigheid. Hier hoort men guitarren en gezangen, daar tracht een zendeling met donderende stem der zondaars harten te vermurwen, terwijl van den anderen kant bespraakte ligte vrouwtjes zich beijveren, om den toehoorder van het goede spoor af te lokken. Op eenmaal verneemt men het geluid van een schelletje en plotseling verandert het tooneel. Er verschijnt eene schare wit gekleede fakkeldragers, die zich in twee rijen langzaam voortbewegen; zij vergezellen eenen geestelijken, in prachtgewaad, die op weg is om eenen zieken het laatste oliesel toe te dienen, en wien een koorknaap met een schelletje in de hand vooraf gaat. In een oogenblik is een ieder als verstomd, en heerscht alom doodsche stilte; alle hoofden ontbloten zich, een ieder knielt neder, en slaat de handen kruiswijze over de borst. In deze houding blijft men liggen, tot dat de processie voorbij getogen is, waarna het vorige gewemel en gewoel op nieuw eenen aanvang neemt. Weinig tijds daarna hoort men de taptoe, die met muzijk de stad doorkruist, waarop ook spoedig de ekwipagien van de schouwburgen thuiswaarts keeren. De volksmassa begint uit een te gaan, een uur na middernacht zijn alle straten als schoon geveegd, en nog slechts hier en daar hoort men de toonen eener guitar door de nachtelijke stilte.

DOODSTRAF.

Krachtens het Engelsche strafwetboek worden de volgende misdaden met den dood gestraft: 1.) diefstal en huisbraak bij nacht, 2.) diefstal in een bewoond huis, wanneer het gestolene meer dan één £st. waarde heeft, 3.) diefstal met bedreigingen, onverschillig welke waarde het gestolene moge hebben, 4.) diefstal op eenen persoon met bedreigingen of geweldddadigheid gepleegd, 5.) plunderen van een in gevaar verkeerend schip, of dat schipbreuk heeft geleden, 6.) Het stelen van paarden, koeijen of schapen, 7.) Brandstichting, 8.) verwoestingen aan kerken, kapellen of huizen gepleegd, 9.) het geven van valsche seinen aan een schip dat zich in nood bevindt, 10.) roof, moord, hoogverraad, 11.) valschmunterij, het maken van banknooten, 12.) Afpersing van geld, door bedreiging van eene informeerende aanklagte, 13.) zeeroof.

Zoo men weet zijn onlangs in deze strafbepalingen wijzigingen gebragt.

GEBRUIK DER GLASRUITEN.

Men vindt geene grondige bewijzen van het gebruik der glasruiten dan na de derde of vierde eeuw. Te dier tijd, en zelfs lang daarna, werd dit middel alleenlijk gebezigd voor de kerken en openbare gebouwen. In Schotland trof men, tot omstreeks het eind der vijftiende eeuw, zeer zelden vensterramen met glasruiten aan. Men gelooft, dat eerst onder de regering van *Jacob I* het gebruik van glasruiten ook voor landhoeven werd aangewend. In het jaar 1661 waren de buitenplaatsen nog met geene glasruiten in de vensterramen voorzien, die nog slechts in de bovenverdiepingen van het Koninklijke paleis werden aangetroffen, naardien men gelijkvloers niets dan blinden had. Het gebruik van glasruiten kwam onder de regering van *Hendrik VIII* algemeen in zwang. Heden ten dage zijn in Engeland alle vensterramen, tot zelfs die der geringste hut, van glasruiten voorzien, de vervaardiging derzelven verschaft daar te lande werk aan meer dan vijftig duizend arbeiders, en levert in opbrengst eene waarde van twee millioen ponden sterling.

HUWELIJKEN BIJ DE KALMUKSCHE TARTAREN.

In het verhaal der reize van den heer *Clarke* in Rusland komen de volgende belangwekkende bijzonderheden voor betreffende de Kalmukken. De Kalmuksche vrouwen, zegt de berigtgever, hebben te paard zittende eene betere houding dan de mannen. Een te paard zittende Kalmuk heeft het voorkomen als of hij beschonken is, men zou zeggen, dat hij elk oogenblik ter aarde moest tuimelen, doch de vrouwen rijden zeer vlug en sierlijk, en geven bij die oefening blijken van groote behendigheid. De huwelijksplegtigheden bij deze Tartaren geschieden te paard. De jonge dochter werpt zich het eerst op haar paard en verwijdert zich in vollen galop. Haar minnaar zet haar achterna, en bijaldien het hem gelukt haar in te halen wordt zij zijne vrouw en voert hij haar in zijne tent. Somtijds gebeurt het ook dat het meisje den man niet mint die haar vervolgt, en in dit geval laat zij zich niet inhalen. Men heeft mij verzekerd dat er geen voorbeeld bestaat, dat een meisje zich heeft laten inhalen, anders dan wanneer zij gezind was den haar vervolgenden te trouwen.

Ter Drukkerij van GEZUSTERS SERRES.